

Adelsökalendariet

7 december, kl 11-16

Julmarknad i Hembygdsgården
Lokala utställare och försäljning av fårskinn, fisk, potatis, honung, julgrupper, presenter, julgardiner, kuddar, dukar och massor av blommor.
Tomtegröt och skinksmörgås
Arrangör: Café Hovgården

7 december, kl 12-15

Tomteverkstad i Uppgården
Kom och tillverka dina julklappar, såväl hårda som mjuka!!! Avgift 40 kr.
Arrangör: Adelsö hembygdslag

11 december

Öppet möte - Gröna ön Adelsö
Under vinter/vår har Gröna Ön Adelsö öppna möten en gång i månaden (15 jan, 12 feb, 12 mars, 9 april och 14 maj) i Café Uppgården kl.19-21. Alla som är intresserade av att vara med i föreningen, antingen genom att engagera sig aktivt eller vill komma med idéer som vi kan arbeta vidare ifrån är varmt välkomna. www.grönaönadelsö.se
Plats: Café Hovgården

15 december, kl 18

Birkakörens Julkonsert
Med 35 sångare och ökat stöd från musiker blir det stor körkonsert i Adelsö kyrka. Välkomna!

18 januari

Mobilsamåkningsmöte
Med initiativtagaren Maja Söderberg från Tolg som presenterar den nya och mer lätthanterliga versionen mobilsamåkningsprogrammet. Info om plats och tid kommer på www.adelso.se och www.grönaönadelsö.se

Eftersom de flesta av öns föreningar inte spikat nästa års program ännu rekommenderas täta besök på Adelsös egen evenemangsportal: www.adelso.se

AEDELSÖNYTT DEC 2013

FOTO: LASSE CARLSSON

Här lever E-type sin dröm (sid 16)

MER I DETTA NUMMER:

AIF upp i division 6

Silvermedalj till Adelsö Bryggeri

Är hon barnbarnsbarn till drottning Victoria?

Medlemsrekord

Värna Adelsö har aldrig haft så många medlemmar som nu. Under 2013 blev det på nytt medlemsrekord. I slutet av november var vi 473 medlemmar, en ökning med 104 jämfört med 2013. Medlemsantalet har succesivt ökat sedan föreningen startade för 10 år sedan. Tack vare ett ständigt ökande medlemsantal kan medlemsavgiften hållas på låga 50kronor per medlem och år. Att ett högt medlemsantal har betydelse ser vi också tydligt på de förbättringar som skett de senaste åren. Värna Adelsö har bland annat aktivt jobbat för tätare färjeturer morgon och kväll och för en mindre buss som går fler turer runt ön. Kommun, myndigheter, bussbolag och färjerederiet lyssnar helt enkelt mer när vi kan säga att vi representerar en förening med flera hundra Adelsöbor.

Ju fler vi blir...

Det är dags att betala medlemsavgiften för 2014! Du som redan är medlem: Vi hoppas att du vill fortsätta vara medlem i Värna Adelsö. Du som inte är medlem: Du är självklart välkommen. I denna tidning kan alla se vad föreningen jobbar med. För ytterligare information och tillgång till gamla nummer av Adelsönytt kan du besöka föreningens hemsida www.varnaadelso.se. Där kan du också på ett enkelt sätt skriva till föreningen med synpunkter och önskemål.

Medlemsavgifterna täcker inte fullt ut föreningens kostnader. Vi är därför tacksamma för ett frivilligt extra bidrag utöver den låga avgiften.

Avgiften för 2014 är endast 50:- per person. Den betalas in på föreningens plusgiro konto nr 136 05 72-0. Ett inbetalningskort bifogas också med denna tidning. Kom ihåg att ange vem eller vilka avgiften avser! Har du några frågor kontakta föreningens kassör Mats Lundgren matslu@telia.com

Ansvarig utgivare: Björn Rydberg
Redaktion för detta nummer:
Björn Rydberg, bjornrydberg@comhem.se
Textredigering & Layout Ingela Westerberg,
Annonser: Christer Svanberg, info@foodfield.se
Annonnsformgivning: Ann Söderström, Rakel grafisk form
Britt-Louise Morell, BLM Form

Nu är vi nästan femhundra!

Värna Adelsö har nu gått in i sitt elfte verksamhetsår. 10-årsjubileet firade vi efter årsmötet i juni med en stor fest i Pannrummet. Det var mycket trevligt och vi fick nya frågor att arbeta med och närmare kontakter med föreningens medlemmar. Det finns anledning att i någon form upprepa kopplingen mellan årsmöte och att få något till livs.

Det är glädjande att antalet betalande medlemmar i föreningen nu närmar sig 500. Det är en ökning med mer än 100 sedan förra året. Det ger oss ökad tyngd i argumentationer till gagn för adelsöborna. Vi arbetar naturligtvis vidare med de grundfrågor som stadgarna ger men har varje år anledning att ta tag i andra frågor som drabbar eller är viktiga för oss på ön. Dessa framgår väl av detta nummer av tidningen.

Men Adelsönytt står också på egna ben på så sätt att det journalistiska och redaktionella arbetet utvecklas och nya stora och små frågor tas upp i tidningen. Vi tror att det tidningsnummer ni nu har i er hand är spännande på många sätt. Vad får vi veta om en adelsöbos eventuella släktskap med det engelska kungahuset? Vad planerar E-type på Adelsö?

Vad hände med meteoren som dunsade ner i Södra Björkfärden för en dryg miljard år sedan? Dessutom mycket annat matnyttigt!

Vi i styrelsen önskar härmed alla läsare ett gott slut på året och god fortsättning in på det nya året 2014 då nästa tidningsnummer kommer ut före årsmötet. Vi ber er vara uppmärksamma på vår nya hemsida varnaadelso.se, där nyheter och tid för kommande årsmöte kommer att annonseras. Årsmötet 2014 blir i mitten av juni.

God Jul!

Jan Gertz, ordförande
brijan@spray.se
Mobil: 070-237 10 34

Värna Adelsös syfte är att slå vakt om Adelsös natur och kultur samt främja möjligheterna att bo och arbeta och tillbringa fritid på ön.

Är hon drottning Victorias barnbarnsbarnbarn?

Var adelsöbon Ingvar de Forest den engelske kungens släkting i rakt nedstigande led? I många år bodde han på Adelsö, i Rosenborg, Lindby. Där ägnade han sig bland annat åt att föda upp hundar, Siberian Huskies. Han avled 2010 på Cypern.

Ingvar uppgav att han var barnbarn till kung Edvard VII av Storbritannien (regerade 1901-1910), son till drottning Victoria. För övrigt bar han alltid ett guldhalsband, med en stor

guldmedalj med en reliefbild av Edward VII.

Ingvars dotter Emmelie som vann finalen i European Song Contest skulle alltså i så fall vara barnbarnsbarnbarn till drottning Victoria. Och i samband med Eurovisionsschlagern gick hon ut till medierna med detta släktband.

Men meningarna går starkt isär om hur det egentligen ligger till med det här släktskapet. Adelsönytt har försökt reda ut denna mycket komplicerade släkthistoria.

Enligt Ingvar de Forest skulle hans far Maurice Arnold de Forest född 1879 vara ”oäkta” barn till Edvard VII, som då var prins av Wales, det vill säga kronprins. Prinsen sägs ha varit en kvalificerad kvinnokarl med många utomäktenskapliga barn.

Hur sant är nu detta?

En av de världsledande auktoriteterna på kungligheter, Marlene Eilers Koenig, slog i våras fast att påståendet att Ingvar och därmed Emmelie de Forest skulle vara släkt med Edward den VII inte stämmer. Hon skriver i ett långt och invecklat blogg-inlägg, att Ingvars far Maurice är

Ingvar de Forest och Li Svanberg 1998.

FOTO: CHRISTER SVANBERG

Emmelie de Forest vann European Song Contest. Är det sant som hon hävdade, att hon och fadern Ingvar de Forest i rakt nedstigande led härstammar från kung Edward VII av England?

FOTO: PRESSKONTAKT KATHLEEN KAI-SÖRENSEN

registrerad som son till ett amerikanskt par som arbetade med franska cirkusar: Edward de Forest och Juliette Arnold. Efter att de dött i en tyfusepidemi 1882 i Konstantinopel adopterades Maurice av multimiljonären Maurice von Hirsch och hans maka Clara Bischoffsheim.

Enligt Koenig pekar mycket på att det var Hirsch som var den verkliga fadern. Men några vattentäta bevis

presenterar hon inte. Och det har inte heller släkten de Forest gjort. Det enda som skulle kunna lösa gåtan är en DNA-undersökning.

Och det är inte aktuellt säger Sophie de Forest, dotter till Ingvar. Det är bra som det är. Hon vill inte vidare uttala sig om de eventuella släktrationerna med det engelska kungahuset, en policy som släkten numera valt att ha.

Vilket inte gör historien om Maurice de Forests osedvanligt brokiga liv i Europas ädelsocietet sämre.

Familjen Hirsch hade förnäma hem i Paris, London och Ungern. 1899 adlades Maurice de Forest av kejsar Frans Joseph av Österrike-Ungern och när adoptivfadern (eller kanske den biologiske fadern?) dog, fick han ära Schloss Eichhorn i Österrike, stora penningssummor, konst, möbler och juveler.

Maurice de Forest hade utbildats på Eaton och 1900 blev han brittisk medborgare. Han var nära vän med Winston Churchill, umgicks vid brittiska hovet, blev sjöofficer i engelska

flottan och invald i det brittiska parlamentet mellan 1911 och 1918. Han var gift två gånger och hade barn med Paulina Margareta Armfelt, född Engström (1902-1972), Ingvars mor. Maurice dog 1968.

Men inga släktskapsdiskussioner kan ta ifrån Emmilie de Forest att hon är en mycket duktig sångerska som vann European Song Contest för Danmark, där hon är född. Med lite god vilja kan man kanske säga att Adelsö är lite delaktig i segern eftersom hon ofta besökte sin far här på ön, bland annat på somrarna.

Björn Rydberg

Vi odlar vår potatis här hemma på Adelsö!

Marken är klassisk odlingsmark som har försett såväl öbor som stockholmare med potatis och grönsaker i flera hundra år.

Vår potatis är odlad småskaligt med traditionella metoder där mycket görs för hand. Den är gödslad med ekologisk gödning och är inte besprutad, konstbevattnad eller behandlad med kemiska bekämpningsmedel.

ADELSÖPOTATIS

www.adelsöpotatis.se

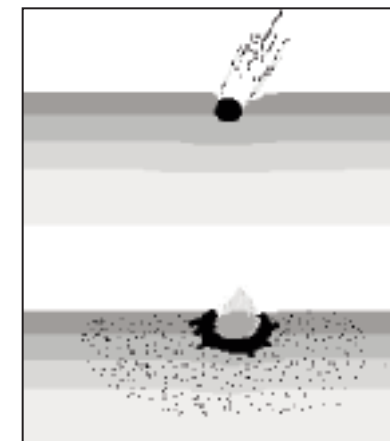
Värmen från underjorden för dyr

För över en miljard år sen slog en meteorit ner i Södra Björkfjärden. Kratern blev tio kilometer i diameter – stora delar av Stockholm skulle kunna få jordvärme. Men så avslutades plötsligt provborrningarna. Vad hände?

För drygt 10 år sedan genomfördes provborrningar som ett led i en förstudie för att se om det skulle gå att få upp geotermisk energi (värme från jordens inre) på Björkö och ön Midsommar i Södra Björkfjärden. Här inträffade ett stort meteoritnedslag för över en miljard år sen som gav upphov till en krater, tio kilometer i diameter. Teorin var att varmvatten från jordens inre skulle ha kunnat användas för att värma upp stora delar av Stockholm. Detta tack vare alla de sprickor som nedslaget kan ha skapat i berggrunden. Det var stora rubriker i media när borrningarna genomfördes. Därefter blev det tyst. Vad hände sen?

Vi frågade projektledaren för borrningarna, Herbert Henkel, numera pensionerad docent på Tekniska Högskolan. Han berättar att på 3 – 5 kilometers djup är temperaturen mellan 60 och 100 grader. Det var för att få kunskap om förhållandena på dessa djup som undersökningarna vid Björkö startade.

– Vi borrade cirka en kilometer ner

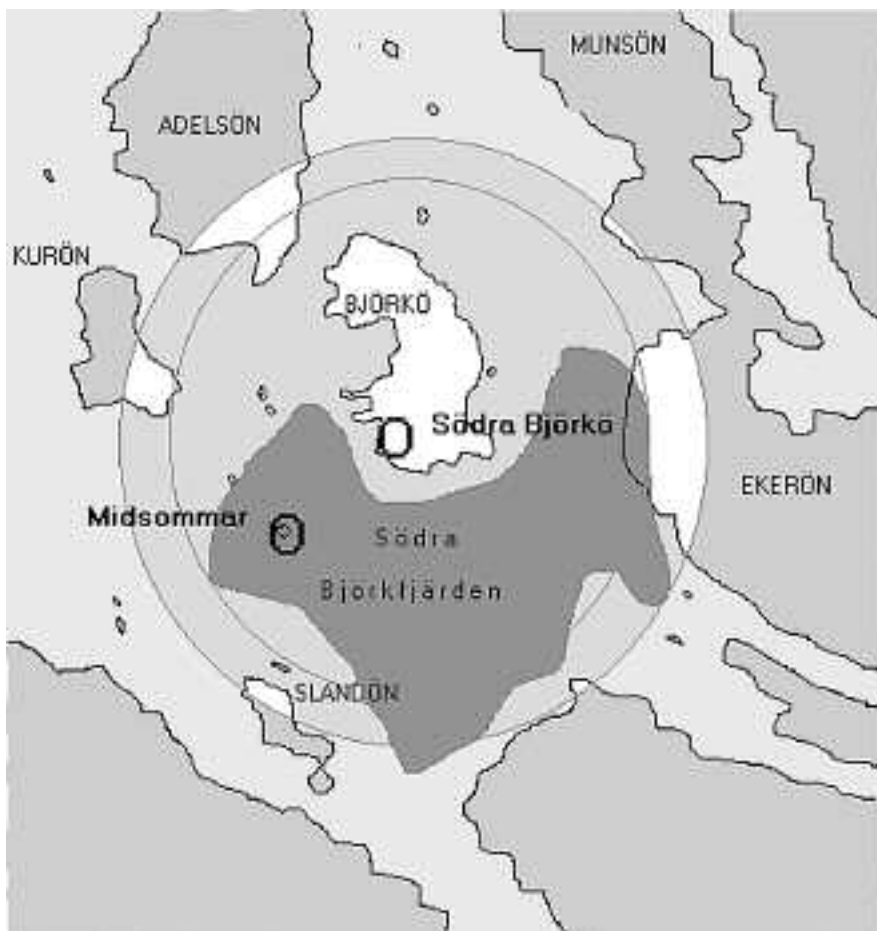

Meteoritnedslaget gav upphov till en krater på tio kilometer i diameter.

ILL.: BJÖRKÖPROJEKTET, KTH

i berget på både Björkö och Midsommar. På Midsommar nådde borrningen inte ner till berggrunden under sandstenen. På Björkö kunde omfattande sprickbildning konstateras i hela borrhålet. Sprickorna var inte naturligt vattengenomsläppliga.

Det tänkta nästa steget avsåg att undersöka om spricksystemen kunde göras vattengenomsläppliga med

Meteoritkraterns utbredning i Södra Björkljärden. De dubbla ringarna indikerar osäkerheten för kraterns utbredning.

ILL: BJÖRKÖPROJEKTET, KTH

hydrauliska metoder, säger Herbert Henkel.

Provboringarna kostade Energi-myndigheten 10 miljoner kronor.

– Det skulle ha behövts fyra miljoner till för att få praktisk kunskap om spricksystemen. Därefter skulle man

ha kunnat besluta om djupare borrhningar, avsevärt dyrare (att borra ner till fem kilometers djup skulle kostat mellan 60 och 90 miljoner kronor). Det var Energi-myndigheten inte intresserad av, beklagar Herbert Henkel.

På Energi-myndigheten säger handläggaren Conny Ryytty att projektet bedömdes som mindre intressant att driva vidare. En andra fas skulle ha blivit mycket dyrbar och det saknades intresse från näringslivet att ta den stora risk som geotermisk energi innebär, speciellt i Mälardalen där de större fjärrvärmeföretagen har lönsamma kraftvärmeanläggningar som

är svåra att konkurrera med. En norsk geologisk expert bedömde också att de sprickor som fanns, strax efter meteoritnedslaget, sedan många miljoner år har satts igen.

– Det var därför inte rimligt att satsa mer statliga pengar på detta projekt, säger Conny Ryytty.

Björn Rydberg

NYHET
HONUNG I TUB
250 g (praktisk förpackning)

ÖVRIGT SORTIMENT
Honung i Glasburkar på 350 g, 700 g, Hink 3 kg
Honungssenap 275 g
Salvor, Cerater

Telefon 08-Bg 20 05
christer&foodfield.se

Värna Adelsös dekal att sätta på bilen finns att köpa för fem kronor. Beställ av vår kassör Mats Lundgren på telefon 560 521 75.

De tre bryggarna Anders Kotz, Patrik Borin och Torbjörn Svensson

FOTO: LASSE CARLSSON

Silvermedalj!

3,5-procentölet fick i början av oktober en ärofull silvermedalj på Stockholm Beer & Whisky Festival.

Ölet från Adelsös nya bryggeri i Borins källare säljer mer än man hinner brygga. Sedan augusti har 7000 flaskor av folkölsversionen ("Redemption Pale Ale", 3,5 %) sålts i Handelsboden. 8000 flaskor av de två starkölsmärkena har sedan 2 september levererats till Systembolagets butiker i Tappström, Bromma Blocks och vid Brommaplan. Ett av starkölsmärkena är slutsålt. Enligt Systembolagets försäljningsstatistik såldes

cirka 6000 flaskor av de två starkölsmärkena i de tre systembutikerna under september och oktober.

Öl säljs också till vissa exklusiva ölkrogar. De tre bryggarna Anders Kotz, Torbjörn Svensson och Patrik Borin jobbar uppemot tre dagar i veckan i bryggeriet. Vid sidan av själva bryggandet tappas och buteljeras ölet på ett hantverksmässigt sätt. Torbjörn har konstruerat en finurlig etiketteringsmaskin som drivs av en gammal grillmotor.

Adelsö Bryggeri kommer nu att öka kapaciteten. En ny tappningsanläggning kommer att installeras i det gamla reningsverket nedanför affären.

Ombud eller inte?

Konsekvensen av bryggeriet i Borins källare blev att adelsöborna blev av med möjligheten att hämta sitt fredagsvin i affären.

Borins Handelsbod får inte längre vara ombud för Systembolaget. Det beror på att Borins förutom att de äger Handelsboden också är delägare i ölbryggeriet i samma hus.

Det finns ingen lag som förbjuder att Borins fortsätter som ombud, men Systembolaget har sina egna regler: ägaren skulle kunna gynna den egna produkten framför andra av Systembolagets produkter.

Värna Adelsö anser att risken är oerhört liten att andra alkoholtillverkare skulle komma att missgynnas om Borins återfår rätten att vara ombud. Det är ju kunderna som bestämmer vad de vill ha levererat och vi gissar att det till största delen gäller vin och sprit.

Ombudsrätten slår onödigt hårt mot fastboende och fritidsboende på Adelsö och grannöarna Birka och Tofta Holmar. Inköpskostnaderna ökar och en resa på 5-6 mil späder på luftföroreningarna.

Värna Adelsö anser att hänsyn bör kunna tas till landsbygdens behov av ökad närhet till sådant man vill skaffa sig. Vi tror att Systembolaget inte

uppfattat denna aspekt som viktig.

Vi har skrivit till VD för Systembolaget Magdalena Gerger i frågan och begärt en trovärdig förklaring till den, som vi upplever, obegripliga och stelbenta behandlingen av ombudsfrågan på Adelsö. En förklaring som inte ensidigt styrs av någon byråkratisk regel framtagna inom Systembolaget. Vi har i skrivande stund inte fått någon reaktion från Gerger.

Vi har också varit i kontakt med Systembolagets presschef Lennart Agén, som lovat att samråda med några av sina kollegor om regler för landsbygd skulle kunna vara mer tillåtande.

Strax innan denna tidning blev klar fick vi dock följande svar från Peter Lundvall, Systembolagets försäljningsavdelning.

Hej Jan!

Jag beklagar att svaret har dröjt. Vi vill gärna träffa er för att diskutera den uppkomna situationen och förklara vår syn på denna. Om du vill mejla, eller ringa mig, för att lämna förslag på datum som skulle kunna fungera för er vore jag tacksam.

Peter Lundvall

Värna Adelsö ser fram mot fortsatt kontakt och ett tillåtande svar.

Jan Gertz

Älgstammen minskar

Bara en kalv har hittills skjutits under älgjakten på Adelsö i höst. Länsstyrelsen har inte fått in några fler rapporter om skjutna älgar på ön.

– Det är betydligt färre älgar nu än tidigare på både Adelsö och Munsö, säger Robert Möller, jaktvårdare i kommunen.

Enligt Robert Möller vet man inte orsaken. De har kanske hittat bättre trakter att leva i. Man kan heller inte utesluta att det är någon sjukdom som har spelat in. Man har hittat döda älgar på både Adelsö och Munsö.

Även jägaren Olle Carlsson i Lindby håller med om att antalet älgar har minskat.

FOTON: OVE WESTERBERG

– Ingen vet säkert varför. Men med fler fritidsboende som är ute mer i stugorna året runt blir älgarna störda. Och trafiken dödar många. Det kan ju vara någon form av sjukdom med i bilden också. I Blekinge har man ju konstaterat en allvarlig vitaminbrist hos älgarna, säger han.

– Jag tror att älgstammen minskar på hela Mälaren, säger Adam Reuterskiöld, ordförande i Mälarenas Älgförvaltningsgrupp.

Adam Reuterskiöld har inga uppgifter om att någon sjukdom skulle kunna vara en orsak. Det kan helt enkelt röra sig om naturliga fluktuationer. Andra orsaker som tidigare avskjutning och fodertillgång kan även påverka men älgstatistiken är för dålig för att ge ett entydigt svar.

– För att få ett bättre underlag om antalet älgar kommer Älgförvaltningsgruppen att tillsammans med jägarna att genomföra en spillningsundersökning, berättar han.

Älgjakten är inte slut än. De som har större jaktmarker och som har licens får skjuta älg ända till och med januari nästa år. Jägare på mindre jaktmarker och de utan licens får bara skjuta en vecka i början av oktober.

Björn Rydberg

Svårstartad grisräkning

Värna Adelsös årsmöte i juni bestämde att styrelsen skulle arbeta för att en räkning av vildsvinsstammen på Adelsö skulle genomföras.

Styrelsen har i ärendet haft särskild kontakt med två mycket engagerade jägare, Per Eriksson i Marielund och Markus Nilsson, Menhammar med Tofta och Lindby gårdar. De anser att det mycket väl går för ett jaktlag att under vintern under den mörka tiden

av dygnet genomföra en räkning av vildsvin som kommer till framlagd föda. Men det blir svårt att samla alla berörda jaktlag vid samma tidpunkt, anser de. Relativt få brukar till exempel infinna sig till jägarkretsens sammanträden.

Det verkar alltså vara svårt nu få tillstånd en räkning av vildsvinen. Men vi får säkert anledning att återkomma till denna fråga.

Jan Gertz

Stockholms närmaste äggproducent

Pokerkväll i Wesliens garage. I mitten ses en av initiativtagarna till Adelsö Evenemang, Ubbe Hasselström.
FOTO: OVE WESTERBERG

Poker och kyrkovoalskorv

Adelsö Evenemang är det senaste tillskottet i Adelsös imponerande föreningskalender. Andemeningen i stadgarna som skrevs i början av augusti är att bidra till ökad gemenskap och trivsel för öborna.

Den officiella premiären blev när föreningen agerade korvgubbar vid kyrkovolet den 15 september.

Pokerkväll i Wesliens garage en gång i veckan blev nästa arrangemang. Uppenbarligen finns ett upp-

dämt spelsug eftersom närmare 30 pokersugna infiner sig varje onsdag. Allsång på Adelsö krog den 24 november lockade maxantalet 59 öbor samt en lång svans på kölistan.

– Vi har fått en enorm respons och har mängder av idéer om framtida evenemang. Allt överskott kommer vi så småningom att dela ut i form av stipendier att söka för adelsöbor att kanske förverkliga något drömprjekt, säger Ubbe Hasselström, en av sju eldsjälarna i styrelsen.

Ove Westerberg

Samåkningen fortsätter 2014!

Helt nyligen kom kommunens miljöstrateg Maria Cassel med det glädjande beskedet att Ekerö kommun kommer att betala licensen för mobilsamåkningen på 24000 kronor för 2014. Pengarna finansierar användningen av det dataprogram som styr mobilappen.

Adelsö Mobilsamåkning har nu 113 medlemmar som sammanlagt åkt 565 mil. Den populäraste sträckan är Adelsö-Tappström, därefter turer inom Adelsö.

Den 18 januari kommer Maja Söderberg från Tolg upp till Adelsö för att presentera en ny och betydligt mer lätthanterlig version av mobilappen – ”Mobilsamåkning 2.0” för alla som är med eller som vill komma med i mobilsamåkningen. Det blir också ett bra tillfälle att träffas och höra med varandra hur man brukar åka, det är ju inte säkert att man vet vart alla turer går.

Efter förebild från Tolg bygger

Gröna Ön upp ett nätverk av ”byadministratörer”, det vill säga engagerade adelsöbor som kan tänka sig att hjälpa till med information om och inloggning i systemet. Hugade administratörer får utbildning av Maja Söderberg på kvällen den 17 december. Intresserad? Ta kontakt med Anita Björk: 070-743 43 54, eller info@ekeroqlasmasteri.se

Mobilsamåkning pågår eller håller nu på att introduceras i sammanlagt åtta svenska byar: utöver Adelsö Broddetorp utanför Falköping, Långasjö i Emmaboda kommun, Urshult, Älmeboda och Linneryd i Tingsryds kommun, Tolg och Berg i Växjö kommun.

Maria Cassel har sökt pengar hos Energimyndigheten för marknadsföring av mobilsamåkning även på övriga öar i Ekerö kommun.

Anita Björk
Ingela Westerberg

– Nästa år ska det bli höns, grisar och kor.

FOTON: LASSE CARLSSON

Jag har drömt sedan barnsben om att bo på en bondgård. Och jag tror att livet går ut på att förverkliga sina drömmar. Bara känslan att ta upp sin egen potatis. Och jag älskar lugnet och tystnaden på Adelsö. Varje helg sen 90-talet har jag vistats i en ljudmiljö på över 110 decibel. Då är det underbart att komma hit.

Det säger Martin Eriksson ("E-

type") när vi träffar honom på Stora Dalby, gården som han köpte förra året. Det är en solig och varm höstdag då Adelsö visar sig från sin allra bästa sida. Här lever Martin som bonde med hundar och får.

– Jag älskar alla djur utom getingar och fästingar.

Han stöder nätverket "Hundar utan hem" och tar själv hand om hundar som farit illa. Just nu har han

– Jag har slarvat med musiken det senaste halvåret och inte skrivit en låt på länge. Det har ju varit så mycket annat.

FOTON: LASSE CARLSSON

tre, som möter oss på gården. Det är slående hur snälla och väluppfostrade de är. De skäller inte och hoppar inte, de bara slickar på våra händer. Flertalet av fåren har kommit till Martin av samma skäl.

Nästa år ska det också bli höns, grisar och kor. Dalby ska bli en levande gård. Merparten av åkrarna på den 49 hektar stora gården är utarrenderade till Mats Collberg på Grindby. Martin

Namn: Martin Eriksson (artistnamn: E-type)

Född: 1965

Bor: Stora Dalby

Familj: "Ja, Det ska inte bara växa hönsägg och potatis på gården. Jag har en tjej och det kan nog bli barn också så småningom".

säger att det känns bra att ha kontakt med en riktig bonde. Men en av åkrarna ska han bruka själv för foder till de egna djuren. Gården gör ett prydligt intryck. Uppenbarligen har han rustat och städat en hel del.

Tidigare i höst deltog Martin i en auktion om de hus som användes i Arn-filmerna. Han hade tänkt köpa ett par hus. Men mer eller mindre av misstag köpte han alla 11 hus, som var till salu.

Hans stora dröm nu är att tillsammans med Riksantikvarieämbetet, Ekerö kommun och i samarbete med adelsöborna använda husen för att bygga

upp en historisk by i anslutning till Världsarvet Hovgården. Syftet ska vara att levandegöra brytningstiden mellan vikingatid och medeltid.

Tanken är att Ekerö kommun i så fall ska överta husen. Det skulle bli en fantastisk fin historisk by med de 11 husen, betonar Martin.

– Självfallet vill jag också ha ett samarbete med Alsnu Skeppslag, öns vikingaförening, säger Martin.

– Med hjälp av en konsult håller jag på att samtala med kommunen. Jag vill att kommunen ska ta sitt ansvar för att visa Världsarvet. Jag är entre-

prenören, galningen, som har idéer och är inte så bra på den byråkratiska apparaten.

– Det är inte Martin Erikssons projekt utan detta ska vara kommunens grej i första hand, berättar han.

Det ska vara roligt att åka till Adelsö och titta på Världsarvet Hovgården. Det ska finnas guidning,

bra parkering, matservering, möjlighet att köpa vykort och information annan service.

– Egentligen borde Birkamuséet ligga här på Adelsö. Nu är det ju bara tillgängligt tre månader om året, säger Martin.

Om det inte går att få till stånd en

historisk by vid Hovgården är Martins plan B att göra en mindre satsning på Dalbys mark. Då måste han sälja några av husen.

– Norr om skogsvägen mot Tofta finns ett område i skogsbrynet där det inte växer någon skog. Där skulle jag i så fall vilja bygga ett långhus och ett par sidohus. Där är det mer än en kilometer till närmaste granne så ingen skulle bli störd. Tanken är att erbjuda olika evenemang, till exempel bröllop och andra fester, mat och musik, besök från skolor och företagsarrangemang.

”Jag har drömt sedan barnsben om att bo på en bondgård”

– Om inte "Kulturens övärld" Ekerö kommun går med på vare sig plan A eller B får det bli i en annan kommun och det vore tråkigt.

Martin planerar också att i vår öppna ett motorkafé, i det gamla hönshuset på gården.

– Det ska vända sig till motorcyklister i första hand, men bilister och andra är så klart välkomna också.

Martin visar ett bygglov han just fått för kafébygget.

Varför är du så intresserad av historia och varför just vikingatiden?

– Det kommer från mamma och pappa. Mamma var historielärare och pappa Bo G. Eriksson var ju på Vetenskapens värld i TV och gjorde många program om historiska ämnen.

– Jag är uppväxt i Närlunda på Ekerö och vi hade segelbåt i Rastaholm och seglade ofta över Björkfjärden till Birka. Det var nog då mitt intresse för just vikingatiden tändes.

Martin Eriksson har tre egna vikingaskepp.

– Jag hjälper andra "vikinganördar" med att härbärgera sina skepp på gården. Vi hjälps åt med att sjösätta och ta upp båtarna. Ingen vet hur riggarna såg ut. Det är spännande att experimentera med att segla. Man vet nu att navigeringen sköttes med hjälp av solur.

Han har också restaurangen Aifur med butik på Västerlånggatan. Aifur som serverar vikingamat, har 23 anställda.

– Man har visserligen inte hittat några recept från den tiden. Men det finns benrester i de gamla avfallshögarna på Birka och så kan vi utgå från recept från tidig medeltid. De påminner med all sannolikhet om maten på vikingatiden, försäkras Martin.

Det har nyligen varit en del rabalder om att restaurangen inte har kollektivavtal med facket.

– Jag har inget emot facket. Men mot deras sätt att ta kontakt. Nu har de varit och fikat på restaurangen. Jag är övertygad om att vi ska komma överens. För det nya kaféet kommer vi att ha ett avtal med facket från början, säger Martin.

Martin är fortfarande artist och musiker med egen studio.

– Men liksom med gymmet har jag slarvat med musiken det senaste halvåret. Jag har inte skrivit en låt på länge. Det har ju varit så mycket annat. Men när snön kommer blir det mer tid.

Och nu har du också blivit filmskådespelare genom din medverkan TV4:s "Solsidan"?

– Nja, min skådesparkarriär varade bara i 24 sekunder, säger Martin.

Björn Rydberg

FOTO: OVE WESTERBERG

AIF går upp till division 6

AIF har nu efter storseger gått upp från herrfotbollens division 7 till division 6. Avgörandet skedde på Adelsövallen den 5 oktober då AIF utklassade FC Innerstan med 7 – 3.

Största målgörare var Yassin Balotelli som gjorde hat trick, d.v.s. tre mål. Andra skickliga målgörare var också David Andersson och 16 årige Erik Björk, som enligt många gjorde det snyggaste målet, ett s.k. ”Henke Larsson”-mål, då motståndarna helt fintades bort. Genom denna storseger kunde AIF vinna division 7. Detta är en stor framgång för AIF som legat i Division 7 sedan 2001.

– Det här är resultatet av ett långvarigt och målmedvetet arbete, säger Anders Frisk, tidigare ordförande i AIF och assisterande fotbollstränare.

AIF:s fotbollslag har under året förstärkts med några spelare från Munsö IF som avvecklat sitt fotbollslag. I AIF-laget finns också spelare från bl.a. Tyresö, Nacka och Södertälje.

– Vi är stolta och glada över att duktiga killar vill åka långa vägar för att vara med i vårt fotbollslag, säger Anders Frisk.

Enligt Anders Frisk är framtiden nu utstakad. Nu satsar AIF på att vinna Division 6 för att gå vidare till Division 5!

Gym, boule och övernattningsmöjligheter

I år har ett nytt hus blivit klart. Det kommer innehålla ett gym samt möjlighet för övernattningsmöjligheter för gästlag som håller träningsläger på Adelsö. Rummet går också att hyra/låna för till exempel möten. Boulebanorna är klara och tennisbanan har fått ett lyft med nytt nät runt banan men även nytt spelnet.

Utvecklingen av Adelsövallen med omgivning har fortsatt under året. AIF:s ordförande Ove Wallin betonar att en förutsättning för att AIF kan ha en så fin anläggning är det omfattande ideella arbete som läggs ned. Varje tisdag (minst), samlas ett gäng för att klippa, krita, röja, elda, hålla festplatsen och parkeringen med äppelträden i fint skick, etc.etc. Föreningen är till nästan hundra procent uppbyggd på ideellt arbete.

Under senare år har AIF också tillgång till arbetskraft från Kriminalvården. Ove berättar att det är flera som sökt sig hit för att få göra sin samhällstjänst som de har blivit tilldömda.

– Ett av oss uppskattat tillskott. Samarbetet mellan oss, ”klienterna” och Kriminalvården fungerar mycket bra, säger Ove Wallin.

– Nu är det höst och lite mindre att sköta men är Du sugen på att hjälpa till eller bara komma och ta en fika så är Du varmt välkommen till oss på tisdagarna. Nisse och dom övriga kommer att ta hand om Dig och säkert hitta bra arbetsuppgifter om Du vill. Följ oss på vår hemsida. www.adelsoif.se, uppmanar Ove Wallin.

Björn Rydberg

**miljo
buss.se**

**070-748 35 90
info@miljobuss.se**

Ett rent bussbolag med miljön i tanken!

Höstens brottsfacit

Under hösten har det varit en del trista händelser:

- **Den 12 oktober** körde en bil rätt igenom färjebommen och ut i vattnet vid Sjöängens färjläge. Av en ren slump fanns det folk från Sjöräddningen på plats som kunde rädda mannen. Det skedde i samarbete med en fiskare på Svin-sundet som också kom till hjälp. Det konstiga är att mannen hade uppehållit sig vid färjläget många timmar före incidenten. Bilen sjönk till sex meters djup och är nu bärgad.
- **Samma dag** inträffar en stöld av en verktygslåda i en skogsmaskin som stod uppställd i närheten av Norrängen. Polisen har vissa spår som man arbetar med.
- **I slutet av september** stals en summa pengar i Borins lanthandel. Polisen har inte lyckats identifiera tjuvarna och har för närvarande inga spår. Utredningen är nedlagd. Men polisen säger att den kan tas upp igen om de får nya uppgifter.
- Någon har kört sönder en stolpe och en blomlåda på Adelsö Krog.
- Troligtvis i helgen den 22-23 november inträffade skadegörelse på båtar vid Sättra Pir. En ruta krossades på en båt och från en mindre aluminiumbåt stals ett ankare innan båten sänktes.

Det är fortfarande så att brottsligheten på Adelsö är låg. Men det är alltid bra att ha ögonen öppna om man ser något konstigt. Polisen är tacksam för tips.

– Hör av dig till polisen även om du är osäker. Låt oss avgöra om tipset är viktigt eller inte. Ring gärna på 114 14 eller direkt till mig på 010/563 08 58, säger Lena Törnblom – Löfquist på Ekeröpolisen.

Björn Rydberg

Strömavbrott i november

Hela södra Adelsö drabbades av ett fyra och en halv timme långt strömavbrott på eftermiddagen fredagen den 1 november. Strömavbrottet berörde 398 abonnenter från Norrängen och söderut.

– Orsaken var att någon hade fält ett träd på en högspänningsledning, säger Carola Hjertén på Fortums Driftcentral.

Detta inträffade mellan Källvreten och Lindby. Där finns en sträcka där högspänningsledningen är nedgrävd. ”Påfällningen” inträffade där markledningen

övergår i luftledning.

Hittills i år har det varit fyra strömavbrott på vardera södra respektive norra Adelsö (till och med den 7 november). De har varit av varierande längd. Längst var det sista strömavbrottet den 1/11. Enligt uppgifter från Fortum har antalet strömavbrott varit färre i år än förra året (så här långt).

Fortum arbetar med att bygga ihop elnäten på södra Adelsö med ledningen som finns vid Alviken. Den ledningen kommer från Ekerö via Björkö och Kurö. De två första etapperna ska enligt Fortums planer genomföras under 2014 och 2015. Utbyggnaden omfattar cirka sju kilometer mellan Alviken och Hovgården. Kostnaden är drygt sju miljoner kronor. Därmed kommer södra Adelsö att få sin ström via kabeln från Kurön. Detta kommer att ge södra Adelsö ett modernare och driftsäkrare elnät.

Planerna är att på längre sikt knyta ihop detta elnät med den kabel som kommer från Munsö. Då kommer Adelsö att kunna få ström från två håll, vilket ger ytterligare driftsäkerhet. Om en kabel får avbrott kan strömmen då matas via den andra.

Björn Rydberg

Adelsö behöver en hjärtstartare

Vid Värna Adelsös årsmöte i juni kom det förslag om att styrelsen skulle utreda möjligheterna att få en hjärtstartsapparat till Pannrummet.

Styrelsen har vidgat frågan till att omfatta även Adelsö Hembygdsgård, där troligen behovet är större än vid Pannrummet. Men frågan har ändå tagits upp med familjen Svensson som äger och driver verksamheten vid Pannrummet.

En ny hjärtstartare kostar cirka 17 000 kronor. I summan ingår då även en kort utbildning i att hantera den. Hanteringen är inte så svår beroende på att apparaten själv ger instruktioner.

Styrelsen kommer att kontakta Ekerö Civilförsvarsförening, som ordnar hjärträddningskurser, för att höra om Civilförsvarsföreningen känner till några möjligheter att köpa apparater till lägre pris.

Värna Adelsö är villigt att bidra till en hjärtstartare i första hand för Hembygdsgården under förutsättning att Kyrkan, som äger lokalen, och andra föreningar också kan hjälpa till. Kanske även kommunen som har verksamhet i Hembygdsgården kan bidra. Dessutom finns möjligheten att finansiera inköp genom frivilliga bidrag från hushållen på Adelsö.

Jan Gertz

Ladulås hus vid Pannrummet

I augusti 2014 invigs Ladulås Hus samtidigt som det historiska dramat Kung Ladulås har nypremiär. Just nu pågår en stor ombyggnad av amfiteatern vid Pannrummet i Stenby Trädgård. Det blir en palissad med ny stor port m.m. Det ska också bli tak över scenen och över publiken. Projektet har fått ekonomiskt stöd från bl.a. EU och Länsstyrelsen.

I samband med nypremiären kommer det att hända en massa andra saker i Ladulås Hus. Bland annat:

- Arkeologen Oscar Nilsson, som är expert på ansiktsrekonstruktion kommer och berättar hur det gick till att rekonstruera Birger Jarls ansikte med utgångspunkt från dennes kranium.
- En ny modell över Alsnöhus, som byggdes på 1200-talet vid Hovgården, kommer att visas för första gången. Den bygger på färsk rön från arkeologen Björn Ambrosiani. Han var i många år ledare för utgrävningarna på Birka. Modellen visas i samarbete med arkitekten och konstnären Jill Breiler från Adelsö.

– Vi vidareutvecklar Ladulås Hus till en plats där historien, via teater, design och interaktiva utställningar, leder oss in i nutiden, säger Beryl Kornhill, eldskäl och ledare för projektet.

Lizen Anterud slutar

BILD: EKERÖ PASTORAT

Adelsö-Munsös präst Lizen Anterud slutar. Hon har blivit utnämnd till kyrkoherde i Strömsunds pastorat.

– Jag trivs väldigt bra med allting här, församlingsmedlemmarna, kyrkorådet, personalen o.s.v. Men det är för långt till mina barn. De har jag nämligen i Norrland, säger Lizen.

Lizen har varit här sen februari 2012. Hon slutar 1 februari. Den sista gudstjänsten har hon den 26 januari. Hon har varit präst sen 2004. Innan dess arbetade hon inom barnomsorgen och socialtjänsten.

Mats Björk

FOTO: LASSE CARLSSON

Mats Björk minns

”Minnen och upplevelser” är titeln på en skrift som Mats Björk har gett ut. Han har bott och arbetat på Adelsö i hela sitt liv. Skriften berättar om familjen Björk, som drev affär och åkeri på Adelsö i uppemot 100 år och hur de hamnade på ön. Den ger också många glimtar om vad som hänt på ön under Mats´ nästan 90-åriga liv. Skriften är i princip slutsåld men den finns att låna på biblioteket i Tappström och på Vikingabiblioteket i Uppgården på Adelsö.

Skogsgrupp

Alla är berörda av skogen. Naturupplevelser, bär- och svamplockning är något som nästan alla älskar. Samtidigt är skogen av stor ekonomisk betydelse för Sverige och för väldigt många små och stora skogsägare. Det går inte förneka att här finns en viss motsättning. Som också finns här på Adelsö.

Värna Adelsö och föreningen Gröna Ön har beslutat att bilda en grupp för att diskutera skogsfrågorna. Tanken är att tala med experter och intressenter för att på ett seriöst sätt sätta oss in skogsfrågorna i allmänhet och på Adelsö i synnerhet. Är du intresserad att vara med, ta kontakt med Ingela Westerberg, Gröna Ön, ingelawesterberg@telia.com, 070-939 34 40 eller Irena Lundberg, Värna Adelsö, irena.lundberg@bredband.net, 073 -404 70 39

”Vi fryser på bussarna”

**Hetta och köld i bussarna:
Mejlväxling mellan Värna
Adelsö och Landstingets
Trafikförvaltning.**

11 november 2013:

Hej Jan,
Jag hörde från Anna Mostert på SL/
Trafikförvaltningen att du hört av dig
angående kraven på AC i bussarna
som trafikerar Ekerö/ Adelsö.

Jag kan bekräfta att kravet på AC
endast finns på ”regionalbussar” med
registreringsdatum från och med
augusti 2006. Enligt trafikavtalet så är
det på stomlinjerna 176 och 177 som
trafikutövaren måste använda regio-
nalbussar. Övriga linjer räknas som
kommunlinjer och på dessa finns all-
tså inget krav på AC. Jag förstår och
vet att det kan bli väldigt varmt på
bussarna på sommaren, och orsaken

till att SL inte ställde det kravet i tra-
fikupphandlingen är den ökade kost-
nad som det skulle innebära.

Hoppas att det var svaret på din
fråga.

Med vänlig hälsning/Peter

11 november 2013

Till Peter Rosén

*Affärsområdesansvarig, Trafikavdelningen,
Buss & Färdtjänst, Stockholms läns land-
sting, Trafikförvaltningen.*

Tack för svaret, Peter!

Då är det bekräftat att bollen ligger
hos SL/Trafikförvaltningen när det
gäller busstemperaturen. Jag antar
det gäller såväl sommar som vinter.
Sommarens varmare dagar har vi
redan berört, men däremot inte vin-
tern. Uppvärmningen av bussarna
vintertid fungerar lika dåligt som

temperaturkontrollen på sommaren.
Detta gäller för oss bussarna mellan
Brommaplan och Sjöängen. Bussen
312 på Adelsö antar jag kommer att
fungera bra. Så litet mer om färderna
Brommaplan-Tappström-Sjöängen.
Vad jag förstår startar en del av bus-
stureorna från Tappström i helt kalla
bussar på vintern. Bussföraren får
värme men passagerarna inte. Stopp
med dörröppningar vid hållplatserna
gör att kallluft strömmar in i bussen
och ev. uppvärmning får börja från
början igen. Detta gäller förstås
också bussarna som startar vid
Brommaplan.

Irritationen hos de bussåkande
Adelsöborna är mycket stor över de
nämnda förhållandena och vi förvän-

tar oss att något görs för att förbättra
situationen. Vi i Värna Adelsö
(förening med ca 500 medlemmar)
för härmed Adelsöbornas reaktioner
vidare till er på SL och vi förväntar
oss att SL tillskjuter medel för att för-
bättra klimatet på nämnda busslinjer.
Och att ARRIVA, där ansvaret faller
på entreprenören, i samråd med SL
vidtar åtgärder med t.ex. start med
iskalla bussar.

Vi förväntar oss fortsatta kontakter
i dessa frågor samt åtgärder till att
börja med inför den inom kort kom-
mande vintern.

För Värna Adelsö

Jan Gertz,
ordförande

**Vi snickrar,
målar och
en hel del
annat.**

Kontakt: Tommy Hindstam mobil: 0703-879194
Ove Westerberg e-post: ovewesterberg@telia.com
www.sattragard.se

FOTO: MATS LUNDGREN

Värna Adelsös årsmöte med fest

Den 8 juni var det dags för Värna Adelsös årsmöte. Föreningen passade då på att göra det lite extra festligt. Därför valde vi att förlägga mötet till Pannrummet. Efter årsmötesförhandlingarna med Janne som ordförande stod maten uppdukad. Torbjörn och Maria hade lagt ner ett stort jobb på att tillaga många goda saker. Kent Lundberg var kvällens trubadur. Han spelade gitarr och sjöng medan vi andra åt.

Vi hade också en frågetävling med temat ”Vem vet mest om Adelsö” Det var många rynkande pannor och leenden när deltagarna grunnade över frågorna, t.ex. Hur många fordon åker i snitt med färjan per dygn? Hur många ägg värps det på Adelsö ägg under ett år? När byggdes Adelsö kyrka? Vad heter stengubben på Ellholmen?

Vi fick alla lära oss något nytt. Den som visste mest om Adelsö var Mats Collberg som vann ett presentkort på Adelsö Krog, på andra plats kom Göran Lindblad som gick hem med en flaska vin i pris. Bägge är födda på Adelsö vilket kanske är en fördel i sammanhanget. Cirka 75 personer kom till pannrummet denna junikväll Alla var välkomna och föreningen fick ett antal nya medlemmar.

Sammanfattningsvis var det en lyckad och trevlig kväll och positiva kommentarer hördes från flera håll. ”Trevligt”, ” Billigt och gott” ”Kul att så många kom till Pannrummet istället för att titta på Maddes bröllop!”

Mats Lundgren

Vi hjälper dig!

- fullservice för bil och båt samt
- reservdelar
- försäljning av däck och fälgar
- hjälp med i och upptagning av din båt
- konservering

Vi är ingen stor verkstad vilket medför att vi har och får bra kontakt med bilägaren, du pratar direkt med mekanikern. I stort sett kan du lämna bilen på morgonen och hämta den på eftermiddagen samma dag.

WMR Maskin & Trädgård

Du hittar WMR på Sättra Gård

Verkstad och bokning: 08-560 521 06 eller 070-202 9019

Öppet: måndag-torsdag 07⁰⁰-16⁰⁰ • fredag 07⁰⁰-14⁰⁰

Nu har vi öppet året runt

Vårt utbud ändras efter säsong.

Just nu är hyllorna inne i caféet fyllda med utvalda och nyinkomna produkter från *Västergården*: äppelmust, lyxig olivolja, ljuvliga teer och goda kanelnitt. Från *Boel & Jan* har vi gardiner, kuddar och dukar.

Välkommen in!

Café Hovgården

- värt ett besök på Adelsö -

Tfn: 070 202 99 63 lene@cafehovgarden.se www.cafehovgarden.se

Patrik Borin

FOTO: LASSE CARLSSON

Vi behöver butiken!

Ungefär varannan lanthandel har lagts ned sedan 1996. Det visar en undersökning som SVT nyligen redovisade. Detta är fortsättningen på en mycket lång trend som har pågått under de senaste decennierna. Människor väljer att handla i stora köpcentra med stora butiker.

För oss på Mälardalen är trenden densamma. På Munsö finns inte längre några butiker alls. Lanthandeln i Söderby las ner häromåret. För mycket länge sen fanns det också en butik i Gräsbacka. Adelsö hade förr fyra butiker. I min ungdom fanns fortfarande utöver ”Björks” en butik i Karlslund.

Nu har vi bara Borins kvar. Men det är ingen självklarhet att den butiken ska finnas kvar i evighet. Om vi inte handlar tillräckligt mycket där. Om vi i stället väljer att handla på Lidl eller ICA i Tappström. Då försvinner underlaget för vår lanthandel.

Man kan naturligtvis inte köpa allt på Adelsö. Men ganska mycket. Priserna

är lite högre och sortimentet är mindre än i Tappström. Men det är inte konstigt att priserna är högre med tanke på långa transporter och andra omkostnader. Sortimentet är inte jättestort men där finns förvånansvärt mycket. Och med öppettider sju dagar i veckan. För många är affären också en social knutpunkt där man kan ventilera de senaste nyheterna på ön.

Tänk bort Borins – vad besvärligt det skulle bli. Vi var utan butik flera månader för ett antal år sen. Kommer ni ihåg hur krångligt och trist det var. Jag vill därför verkligen uppmana alla, såväl bofasta som fritidsboende, att handla så mycket som möjligt i vår lanthandel. Bygden behöver butiken!

Björn Rydberg

TIPSA VA-NYHETER!
www.adelso.se/va

God Jul och Gott nytt år!
Vi har stängt för säsongen.
Välkommen i vår!

08-660 514 62, www.adelsokrog.se

Maria Skedinger ny styrelsemedlem

På senaste årsmötet valdes Maria Skedinger in som ny styrelsemedlem.

– Jag har tillsammans med min man Lars och katten Bella förmånen att bo på och äga Hanmora gård. Vi flyttade ut som permanentboende i år, efter att tidigare bott i Bromma. Jag är lungläkare och allergolog men arbetar numera sparsamt med information på vårdcentraler. Vi har två barn med egna familjer och 3 barnbarn. Mina största glädjeämnen är förutom familjen, djur stora som små, engelsk litteratur och vackra ting. Jag ser verkligen fram emot att få delta i Värna Adelsös styrelse, säger Maria Skedinger.

Mats Lundgren

Byggnadsnämnden tar tag i Horns udde

Vid byggnadsnämndens sammanträde den 4 februari 2014 är avsikten att ta upp de sommarstugor som Björkfjärden utan tillstånd anordnat vid den före detta ångbåtsbryggan vid Horns udde, Sätra. Det meddelar Signe Björk, ny handläggare vid Ekerö stadsbyggnadskontor till Adelsö nytt. Ett före detta garage har ändrats och används som sommarstuga. En tidigare förrådsbyggnad precis vid själva ångbåtsbryggan har byggts om till sommarstuga. Signe Björk konstaterar att förändringarna strider mot flera lagrum. Frågan är om det är plan- och bygglagen eller annan lagstiftning som ska tillämpas för att vinna rättelse.

Platsen kring den gamla ångbåtsbryggan vid Horn är en av de inte alltför många platser där det är lätt att komma ner till vattnet. Platsen har också i alla tider varit tillgänglig för allmänheten för bad och annat. Under flera år har fastighetsägaren Björkfjärden vidtagit åtgärder för att privatisera udden och hindra allemansrätten. Värna Adelsö har tidigare påtalat att strandskyddet kränks och kommunen har vidtagit vissa åtgärder.

I våras framkom det att Björkfjärden ändå gått vidare och fortsatt förändringarna som gör att allemansrätten kommer att försvinna. Värna Adelsö tillskrev då på nytt kommunen. Byggnadsnämnden genomförde ett besök på platsen i juni. Av olika skäl har handläggningen dragit ut på tiden. Värna Adelsö avser att uppmärksamt följa utvecklingen.

FOTO: LASSE CARLSSON

Lennart Rydberg

FÖR KVALITATIVA ELINSTALLATIONER, ANLITA ADELSÖ EL

ADELSÖ EL AB
TEL 08-56030749 TEL 08-56030749

08-560 522 39, info@adelsoel.com, www.adelsoel.com

DIN LOKALA SOTARE

Vi utför förutom sotning även
skorstensrening, kaminmontering,
ventilationsrening etc, ring gärna
för ett personligt besök.

Med vänlig hälsning

AB Ekerö Sotningsdistrikt

Ubbe, Mats o Carina

08-56030749

Telefontid: mån-tors 09.00-14.00

Om Värna Adelsö

Föreningen Värna Adelsö samlar både bofasta och fritidsboende. Vårt syfte är att slå vakt om Adelsös natur och kultur samt att främja möjligheterna att bo och arbeta på ön. Vi arbetar med bland annat följande frågor:

- Färjan. Den ska alltid fungera, även när det är stränga vintrar.
- Busstrafiken ska förbättras.
- Man ska kunna stå i bostadskön även utan dator.
- Allemansrätten. Markägare ska till exempel inte kunna hindra människor att bada och besöka stränder.
- Kulturlandskapet och strandskyddet ska värnas.

Vi ger ut tidningen Adelsönytt två gånger per år. Den innehåller information och debatt om vad som händer på Adelsö.

Värna Adelsös styrelse:

Jan Gertz, ordförande, Gredby

brijan@spray.se, telefon: 070-237 10 34

Mats Lundgren, kassör, Marielundsvägen 31

matslu@telia.com , telefon: 070-730 32 03

Irena Lundberg, Gredby

irena.lundberg@bredband.net, telefon: 073-404 70 39

Lennart Rydberg, Lundkulla

lennart.rg@gmail.com, telefon:070-322 02 61

Maria Skedinger, Hanmora

mariaskedinger@gmail.com ,telefon: 073-807 19 75

Styrelsen består av både fastboende och fritidsboende. Alla arbetar helt ideellt.

Maxos produkter finns i
välsorterade livsmedelsbutiker.

Maxos, Det är jättegott!

www.maxos.se